

מקורות ומאגרי מידע בהיסטוריה

1. אטלס היסטורי

מבחר מפות בהיסטוריה כללית ובהיסטוריה של עם ישראל.

2. מפתח חיפה למאמרים בעברית

המפתח הוא מאגר מידע ייחודי של אוניברסיטת חיפה. המאגר הוא כלי רב תחומי המציע למשתמש חומרים אקדמיים לצד מאמרים מקצועיים ופופולאריים. חלק מהמאמרים בטקסט מלא. כניסה לאתר מפתח חיפה על ידי הקשה על הכפתור הצהוב (כניסה לבתי ספר) ובאמצעות קוד וסיסמא המוסדיים - ימסרו לכם על ידי המורים/ בספרייה.

3. אנציקלופדיה בריטניקה (אנגלית)

4. ספריית כותר ספרי עיון

הספרייה המקוונת של ישראל בטקסט מלא. גישה באמצעות שם משתמש וסיסמה,

אותם ניתן לקבל במוקד משרד החינוך בטל' 6552 * . הסיסמה תאפשר לכל מורה ותלמיד

שימוש בספרים ובכלים המוצעים באתר .

5. דין ומידע ספריה דיגיטלית לכתבי עת

אתר 'דין ומידע' הוא מאגר מקוון המכיל אוסף של כתבי עת, פרסומים ויותר מ 7500 מחקרים שעוסקים בנושאים מגוונים בהם חינוך, מדעים, ביטחון לאומי ומדיניות חוץ, זכויות האדם, חברה ותרבות, בריאות, הסביבה, תכנון עירוני, מדע, תקשורת ועוד. "מחקר ציבורי הוא אחד הכלים החשובים לגישור בין נורמה מקובלת למציאות מדינית, חברתית וכלכלית שיש לה פנים רבות וסוגיות מורכבות ומסובכות. הספרייה של 'דין ומידע' נועדה להרחיב את מודעות הציבור על מקורות עיון ומחקר העומדים לרשותו" (דין ומידע).

6. ארכיון המדינה

בארכיון המדינה תמצאו את **מסמכי המדינה** : דיונים של מקבלי החלטות, פועלים של עובדי המדינה, טפסי הממשק בין האזרחים למשרדי הממשלה ; תצלומי אירועים, סרטי חדשות מלפני היות הטלוויזיה, מפות של ארץ-ישראל המתפתחת ומשתנה על-פני מאה וחמישים שנה ; מרשמי אוכלוסין, דיווחים סודיים, מכתבי אזרחים, חומרים כלכליים, משפטיים, גיאוגרפיים, דמוגרפיים ומנהליים. תכניות חינוך, תכניות בינוי, תכניות שיכון ועוד. הארכיון נמצא בתהליך של דיגיטציה, כאשר בכל שבוע עולים חומרים נוספים.

7. ארכיון הציוני

בארכיון הציוני המרכזי בירושלים שמורים ומונגשים **מיליוני מסמכים ותמונות**, המספרים אין ספור סיפורים על יחידים ואת סיפורו המשותף של עם מאז נרקם החלום על "מדינה יהודית", דרך מפעל ההתיישבות, קליטת העלייה, ביסוס היישוב לקראת מדינה שבדרך ועד שנותיה הראשונות של המדינה העצמאית. אתר זה מאפשר לכל גולש גישה לאוספים השמורים בארכיון, למסמכים המצהיבים המגוללים את תולדות האומה. מטרתו העיקרית של הארכיון הן לאסוף תיעוד, לשמר, לחשוף ולאפשר גישה של הציבור לחומר הארכיוני של התנועה הציונית .

8. יד ושם

המרכז העולמי לזיכרון השואה, המקור הראשון לתיעוד ולמחקר אודות השואה. באתר מונגשים מאגרי מידע גדולים הקיימים באוספי הארכיונים של 'יד ושם'.

New York Public Library 9

הספרייה הציבורית בניו-יורק מכילה אוסף של ספרים דיגיטליים בעברית. Yizkor book collection האוסף מכיל **ספרי זיכרון לקהילות יהודיות שהושמדו בשואה**. ניתן לחפש לפי נושא, שם המחבר ועוד.

10. [JSTOR כתבי עת ישראלים - הספרייה הלאומית](#)

הספרייה הלאומית מאפשרת גישה ל**כתבי עת ישראליים אלקטרוניים** לקהל הרחב. הגישה לכתבי העת האלקטרוניים היא למשתמשים רשומים בלבד. לשם כך צריך בחינם להירשם (לבחור שם משתמש וסיסמה).

11. [תולדות – אתר ההיסטוריה של מט"ח](#)

הוא מאגר מידע מגוון בהיסטוריה הכולל מאגר **קטעי מחקר, תעודות, תמונות, מפות ועוד**. האתר כולל גם מגוון פעילויות לימודיות בנושאי היסטוריה לתלמידי ו-יב.

12. [אוספי הספרייה הלאומית](#)

בספרייה הלאומית למעלה מחמישה מיליון ספרים וכתבי עת, וכן אלפי פריטים נוספים באוספים מיוחדים, בהם כתבי יד, ארכיונים, מפות, הקלטות מוזיקליות ואוספים דיגיטליים. בהם אוסף יהדות, אוסף האסלאם והמזרח התיכון, אוסף ישראל, אוסף הפילוסופיה, אוסף כתבי ניוטון, אוסף מדעי הרוח הכלליים, אוסף ההיסטוריה ועוד. **דוגמאות לחומרים המצויים באוספים אלו:**

- [אוסף מדעי הרוח הכלליים](#)

אוסף מדעי הרוח הכלליים הוא מעמודי התווך של הספרייה. הוא אוצר בחובו מגוון מבוסס וחשוב של מקורות ראשוניים ושל ספרות משנית מרכזית במדעי הרוח. תחומי ההתמחות העיקריים של האוסף הם היסטוריה, לימודים קלאסיים, פילוסופיה, תולדות הנצרות, ותולדות הספר, וכן את אוסף אדלשטיין – אוסף ייחודי לתולדות המדע, הרפואה והטכנולוגי, אוסף כתבי האו"ם ועוד.

- [אוסף יהדות](#)

אוסף היהדות שבספרייה הלאומית הוא בין החשובים ביותר בעולם, וכולל בתוכו מידע על יהדות ויהודים בארץ וברחבי העולם, בשפה העברית ובשפות אחרות. ייחודו של המאגר מתבטא בהיקפו הגדול, עושר הנושאים ומגוון הפורמטים שבו. האוסף מאגד **פרסומים על יהדות והעם היהודי וכן יצירות שחיברו יהודים. הפריטים נוצרו מהמאה החמישית ועד ימינו בכל רחבי העולם.** האוסף מבוסס על פורמטים מגוונים ומכיל עשרות אלפי ספרים מודפסים, כתבי עת ועיתונים יהודיים, קרוב ל-10,000 כתבי יד עבריים, כ-75 אלף תצלומים של כתבי יד, כ-4,000 כתובות ושטרות, מאות ארכיונים אישיים, כרזות וגלויות, ראיונות מוקלטים וכן אוסף מוזיקלי ובו הקלטות של תפילות, טקסים, שירים ועוד.

אוסף ההיסטוריה -

היסטוריה אירופית, מן העת העתיקה ועד ימינו, תופסת מקום מרכזי באוסף מדעי הרוח. האוסף כולל מחקרים היסטוריים בהיקף נרחב בנושאי יוון, העולם ההלניסטי, רומא הרפובליקנית והאימפריאלית, שלהי העת העתיקה והעולם הביזנטי; אוסף מקיף בנושא ימי הביניים עם דגש מיוחד על מסעי הצלב, תקופת הרנסנס, והעת החדשה המוקדמת והמאוחרת.

האוסף כולל מקורות רבים, בשפות המקור ובתרגום, אנציקלופדיות, מילונים ולקסיקונים, וספרות משנית; במרכז האוסף סדרה מקיפה ביותר של מקורות של אוספים לאומיים חשובים, ביניהם בריטניה, צרפת, גרמניה ואיטליה, כמו גם ספרות משנית בנושאים הללו. האוסף כולל גם חומרים הנוגעים בתולדות מזרח אירופה, אפריקה הלא-מוסלמית, וחומרים אחרים הנוגעים להיסטוריה ולגיאוגרפיה של ארצות שונות ברמה של ידע כללי בסיסי.

מאגר המאגד ומנגיש אלפי מהדורות אלקטרוניות של **יצירות הספרות העברית, בהם: פרוזה, שירה, מחזות, משלים, זכרונות ויומנים, מכתבים, מאמרים, עיון, יצירות מתורגמות ומילונים.**

מאגר פרויקט גוטנברג (אנגלית) - מאגר ספרים חינמי

פרויקט גוטנברג הוא מיזם ליצירת ספריה ממוחשבת- ארכיון דיגיטלי של ספרים ופרסומים שונים מתוך הקלאסיקה האנגלית והעולמית. הטקסטים במיזם הם מסוג הפריטים הנחשבים כשייכים לנחלת הכלל או רשות הרבים (public domain) משמע, יצירות אשר אינן מוגנות על ידי זכויות יוצרים (שתוקפן של זכויות היוצרים פג), או שהתקבל אישור המחבר להכללתן במיזם.

14. אנציקלופדיה לחלוצי הישוב ובניו (האנציקלופדיה

בשלמותה במהדורת אינטרנט)

אנציקלופדיה בעריכתו של דוד תדהר המונה 19 כרכים ו- 6000 ערכים, המכילים **מידע ביוגרפי על אודות אישים יהודיים שסייעו בבניין ארץ ישראל** למן המחצית השנייה של המאה ה- 19 ואילך. באתר ניתן לחפש לפי שם אישיות או לפי כרך. ניתן למצוא חומרים גם ב: **בית מורשת משטרת ישראל**: בית מורשת משטרת ישראל מציג למבקרים את סיפורם של הנשים והגברים העוסקים באכיפת החוק ובשמירה על ביטחון הפנים בישראל, מאז סוף התקופה העות'מאנית ועד לימינו. האתר מזמן מסע בנבכי הזמן וחושף להיבטים מוכרים פחות בתולדות המדינה. בנוסף האתר כולל מאמרים וספרים דיגיטליים בהיסטוריה של משטרת ישראל.

סרטים

1. ארכיון הסרטים הישראלי סינמטק ירושלים

ארכיון הסרטים הישראלי של סינמטק ירושלים מכיל יצירות ישראליות דוקומנטריות

ועלילתיות, סרטי אומנות ועוד, משנת 1960 ועד ימינו. הגישה פתוחה לקהל הרחב גם מהבית.

2. ארכיון הסרטים היהודיים ע"ש שפילברג

מאגר חינוכי של סרטים וסרטונים בנושאים היסטוריים הנוגעים בתולדות הציונות, עם ישראל ומדינת ישראל.

עיתונים ברשת

3. עיתונות יהודית היסטורית – הספרייה הלאומית

האתר מכיל עיתונים יהודיים אשר התפרסמו בעבר במדינות, בשפות ובתקופות שונות. לדוגמה: גיליונות העיתון 'דבר', 'מעריב', עיתונים נוספים, נפוצים פחות אך בעלי חשיבות היסטורית, כ'חבצלת' ו'הצפירה', סרוקים באופן מלא). הגרסאות האלקטרוניות של העיתונים מאפשרות צפייה במראם המקורי וחיפוש בכל המלל שפורסם בעיתון לאורך שנות הופעתו.

4. מאגר עיתונות היסטורית בריטית ברשת

אחד מהמיזמים הדיגיטליים הגדולים בעולם שהוצא לפועל על ידי הספרייה הבריטית הלאומית: סריקת מיליוני דפי עיתונים שהוצאו בבריטניה (1733 עיתונים בריטיים) אשר הגיליון הראשון שבהם יצא לאור לפני 350 שנה. מדובר על מאגר אדיר של מעל ל-65 מיליון דפים סרוקים באינטרנט. אפשר לעיין כאן אחרי חיפוש מהיר, לדוגמא, בדיווחים המקוריים על מלחמת העולם הראשונה והשנייה ואפילו לקרוא על התפתחויות מסחריות או מדיניות במאה ה-19.

5. מאגרי עיתונות היסטורית בארה"ב

מאגר ספריית הקונגרס המספק גישה לדפי עיתונים היסטוריים ודפי עיתונים דיגיטליים.

תצלומים

6. אוסף התצלומים הלאומי

אוסף המהווה מעין "ספר היסטוריה מצולם" של מדינת ישראל, מאגד בתוכו צילומי אירועים ואישים מרכזיים בחיי המדינה. חלק הצילומים צולמו טרם הקמת המדינה. במאגר אפשר לצפות בתצלומי אירועים היסטוריים ועדכניים, תצלומי נופי הארץ ואתריה ולהתרשם ממגוון רחב של צילומים המתארים את התפתחותה של מדינת ישראל.